

اعلامیه

افغانستان و روز بین المللی حقوق بشر

۱۰ دسمبر ۲۰۱۴

بازهم دهم دسمبر، روز بین المللی حقوق بشر در حالی فرا رسید که جهان را ابرتاریکی از خشونت علیه انسانهای بیدفاع فرا گرفته است. از یکطرف ظهور "دولت اسلامی" بحیث ماشین قتل و خونریزی مردم بی پناه عراق و سوریه جهان را تکان داد و از جانب دیگر نشر راپور هیأت مجلس سنای ایالات متحده در مورد شکنجه در زندانهای مخفی CIA باعث اعتراض وسیع و درخواست محاکمه مسؤلین شکنجه های CIA توسط سازمانهای حقوق بشر شده است. حقوق بشر در کشور ما افغانستان نیز حالت بهتر از سال پار ندارد. در بعضی ساحات نقض حقوق بشر با قساوت و بیرحمی بیشتر ادامه دارد. روز جهانی حقوق بشر امسال تحت نام "حقوق بشر ۳۶۵" تجلیل میگردد. به این مفهوم که هر روز را باید روز حقوق بشر پنداشت و با این اعتقاد که حقوق بشر به همه انسانها (اعم از قوی و ضعیف) متعلق است، و باید به رعایت آنها پرداخت.

بحران حقوق بشر در افغانستان که ۳۵ سال واندی قبل با کودتای خونین هفت ثور و تجاوز بد فرجام شوروی در شش جدی و با استبداد خونین دگری از حزب دموکراتیک خلق آغاز یافت، در دوره های بعدی یعنی حکومتهای تنظیمی و طالبی سالهای نود میلادی ابعاد جدید پیدا کرد. از سال ۲۰۰۲ به بعد بهبود نسبی در ساحة رعایت برخی از مواد اعلامیه جهانی حقوق بشر چون آزادی بیان، آزادی اجتماعات، آزادی تشکیل احزاب سیاسی، آزادی تعلیم برای اطفال و حق کار برای زنان بوجود آمد. آنچه ادامه یافت عبارتست از معافیت جنایتکاران جنگی و ناقضین حقوق بشر، خشونت روز افزون علیه زنان، شکنجه زندانیان، نقض وسیع حقوق اطفال، نقض حق ملکیت شهریان عادی توسط زورمندان. موجودیت فساد گسترده و فرهنگ معافیت بعد از سال ۲۰۰۲ نوعی از زورمندسالاری بی سابقه را بوجود آورد و به مشکل احقاق حقوق برای اتباع افغانستان افزود.

برای اصلاح وضع نابسامان حقوق بشر در افغانستان راه طولانی در پیشرو داریم. در قدم اول توجه خاص مراجع ملی و بین المللی را به ساحات ذیل ضروری میدانیم:

- خاتمه دادن به معافیت جنایتکاران جنگی و حذف آنها از مقامهای دولتی: طی بیشتر از ۳۵ سال گذشته، حکومت و گروه های مسلح مختلف مرتکب جنایات جدی جنگی و جنایت علیه بشریت شده اند. توجیحات سیاسی/مذهبی جنایت و فرهنگ معافیت زمینه ساز ادامه این جنایات است. کمیسیون حقوق بشر افغانستان طی زحمات شش ساله موارد شدید جنایات جنگی و جرایم علیه بشریت میان سالهای (۱۹۷۸ و ۲۰۰۱) رامستند ساخته است. کمیته حقوق بشر فارو، همچون دیده بان حقوق بشر از رئیس جمهور جدید میخواهد تا به وعده قبلی خود وفا نموده این گزارش را به نشر بسپارد و مظنونین مندرج این گزارش مستند را بصورت عادلانه محاکمه نموده مکلف به حسابدهی بسازد. دیده بان حقوق بشر در آستانه کنفرانس لندن نوشت: " از سال ۲۰۰۱ بدینسونیزقوای امنیتی و ملیشیای افغانستان مرتکب تخلفات شده اند. هیچیک از مظنونین

مهم مورد دادخواهی قرارنگرفته اند. در سال ۲۰۱۳ محکمه بین المللی جزا گزارش ابتدائی اش در مورد افغانستان را نشر کرد. نتیجه گیری محکمه مذکور اینست که: (جرائم جنگی و جرائم علیه بشریت در افغانستان ارتکاب یافته و ارتکاب این جرائم اکنون نیز ادامه دارد)."

- شکنجه توسط نیروهای امنیتی افغانستان: به روایت رسانه ها و گروه های حقوق بشر داخلی و سازمانهای حقوق بشر بین المللی در مراکز توقیف و محابس امنیت ملی و پولیس زندانیان حین تحقیق مورد شکنجه قرار میگیرند. در دوران کرزی به اعتراضات درین مورد با انکار صاف و ساده حقایق برخورد میشد. از افغانستان بحیث امضاً کننده کنوانسیون منع شکنجه انتظار میرود تا به تطبیق این کنوانسیون بپردازد. از جانب دیگر انکار حقایق سودی ندارد و موجودیت شکنجه مشروعیت تمام پروسه تحقیق را از بین میبرد.

- محوخسونت علیه زنان و اطفال: با توجه به ازدیاد تعداد و خشن تر شدن واقعات خسونت علیه زنان و اطفال باید قانون محو خسونت علیه زنان (EVAW) بصورت عاجل مورد توشیح مجدد و تطبیق قرار گیرد. از جانب دیگر باید تدابیر لازمه برای حمایت اطفال در برابر خسونت زورمندان محلی اتخاذ گردد و مرتکبین تجاوز جنسی علیه اطفال بشدت مجازات شوند. ضمناً بجا خواهد بود اگر در مورد علل ازدیاد خسونت جنسی علیه اطفال در ولایات کندز، تخار و بلخ تحقیق براه انداخته شود.

- تجدید نظر بر انتصاب افراد غیر متخصص و نفوذی جنگسالاران توسط کرزی در کمیسیون حقوق بشر افغانستان: حامد کرزی که اراده سیاسی برای دفاع از قربانیان را نداشت، به خواهش دوستان جنایتسالارش "پرنسپهای پاریس را که حاوی معیارها برای تعیین اعضای کمیسیونهای ملی حقوق بشر است، نقض کرد و افرادی را که فاقد تخصص بوده و در دوره های حکومت تنظیمی و طالبان پستهای مهم داشتند بحیث کمیشنر در کمیسیون حقوق بشر افغانستان نصب کرد. نا گفته پیداست که موجودیت اشخاصی ازین نوع به اعتبار و کارائی این کمیسیون جداً صدمه میزند. با توجه به اهمیت کار کمیسیونهای ملی مورد حمایت کمیته حقوق بشر مؤسسه ملل متحد برای ملتها، به جرأت میتوان گفت که اصلاح عاجل این وضع برای بهبود وضع حقوق بشر افغانستان امر ضروری میباشد.

(کمیته حقوق بشر فارو)